

Ξενοφώντας Ελληνικά Βιβλίο 2, κεφ. 3,§ 50-51

Ερμηνευτικά σχόλια

- « και επιστηναι... επί τοις δρυφάκτοις » : ο Κριτίας προκειμένου να επηρεάσει τους βουλευτές-δικαστές χρησιμοποιεί ωμή τρομοκρατία με τους νεαρούς μαχαιροφόρους που μπήκαν στο Βουλευτήριο, στάθηκαν στο κιγκλίδωμα και κρατούσαν τα εγχειρίδια έτσι, ώστε να τα βλέπουν οι βουλευτές.
- « ἔστι δε εν τοις καινοις νόμοις... εγώ συν...»: οι τύραννοι δεν τηρούν τους νόμους που ψήφισαν οι ίδιοι. Καταλύεται κάθε έννοια νομιμότητας και ο νόμος γίνεται παιχνίδι στα χέρια του ισχυρού της στιγμής (Κριτίας). Ο «**κατάλογος**» είχε περιλάβει 3000 ονόματα πολιτών μόνο, των οπαδών των ολιγαρχικών. Αν κάποιος από τους «**εντός του καταλόγου**» είχε κατηγορηθεί δίκαια ή άδικα, για να καταδικαστεί σε θάνατο έπρεπε να το αποφασίσουν οι βουλευτές. Για τους «**εκτός του καταλόγου**» αποφάσιζαν μόνο οι Τριάκοντα τύραννοι.
- Έτσι εδώ ο Κριτίας αυθαιρετώντας, αφαιρεί το όνομα του Θηραμένη από τον κατάλογο των 3000. Η πράξη αυτή μεταξύ άλλων σημαίνει: α) την καταδίκη του Θηραμένη σε θάνατο χωρίς την ψήφο της βουλής, β) κατάλυση κάθε έννοιας νομιμότητας, γ) καταστράτηγηση των δικών τους αποφάσεων, δ) η καταδίκη του Θηραμένη είναι προαποφασισμένη και ε) ότι η λειτουργία της βουλής είναι τυπική.

Λεξιλογικά σχόλια

Επιτρέψοι < του ρήματος επιτρέπω < επί + τρέπω, ομόρριζα στη νέα ελληνική: τρέπω, τροπή, ανατρέπω, ανατροπή, προτρέπω, προτροπή, τροπαιούχος, ευτράπελος,...

Ασκήσεις

1. Να βρεθούν και να χαρακτηριστούν συντακτικά οι μετοχές του κειμένου.
2. Να γράψετε τα ουσιαστικά και τις αντωνυμίες του κειμένου στην ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού.

ΘΕΜΑ 242ο: Ξενοφώντας Έλληνικά, 2, 3, 50-51.

α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους ένα ομόρριζο ουσιαστικό (απλό ή σύνθετο) της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
ἔξαλείφω	-ή	
ἐπιτρέψειν	-ος	
διαψηφίζεσθαι	-μα	
ἡγησάμενος	-μών	
ὄρων	-ις	

β) προσέρχομαι, διαλέγομαι, ἐφίσταμαι, ἀνίημι, κατάλογος: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους.

προσέρχομαι =	διαλέγομαι =
ἐφίσταμαι =	ἀνίημι =
κατάλογος =	